

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІФОЛОГІЯ І ФІЛОСОФІЯ СХОДУ**

Освітня програма: Філософія

Спеціальність: 033 Філософія

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
філософії, соціології та релігієзнавства
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

© Возняк С.В., 2023

© ПНУ ім. В. Стефаника, 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Міфологія і філософія Стародавнього Сходу
Освітня програма	Філософія
Спеціалізація (за наявності)	Всі
Спеціальність	033 Філософія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр	Перший / Перший
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 24 год. Семінарські заняття – 36 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/72e82800fba82068eadc

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Навчальна дисципліна «Міфологія і філософія Стародавнього Сходу» викладається як окрема галузь філософських знань для освоєння процесу формування міфологічної свідомості, типології міфів та зародження і розгортання східної парадигми філософування; з'ясування специфіки давньої філософії (Індії та Китаю), значимості її ідей для подальшого розвитку світової філософської думки.

Мета: Ввести студентів у культурно-історичну та теоретичну ситуацію зародження, формування та становлення фундаментальних проблем східної парадигми мислення, котре мало місце у стародавній Індійській та Китайській філософії, дослідити особливості створення основного робочого інструментарію філософії з релігійної та суспільно-правової традицій (становлення основних проблем, понять, визначень та категорій), дослідити основні способи та методи розгортання філософської проблематики, визначити взаємозв'язок теоретичних проблем східної філософії із суспільним, політичним та історичним буттям та з іншими формами духовної діяльності людини (міфологія, релігія, наука, творчість). Велика увага приділяється роботі із першоджерелами як фаховій компетенції майбутніх спеціалістів-філософів. Звертається увага на особливості існування міфологічного, релігійного та філософського тексту як унікальної та специфічної форми концентрації проблем та смислів.

Завдання вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні культурно-історичні, суспільні та географічні передумови, особливості та джерела східної філософії;
- головні етапи становлення та розвитку філософської проблематики у стародавніх східних країнах;
- фундаментальні теоретичні, практичні та методологічні проблеми та тематичні рубрики, що формуються впродовж розвитку східної філософії;
- структуру та особливості впливів та імпульсів східної філософії на подальший розвиток філософської проблематики та культури і історії загалом.

вміти:

- аналізувати ситуацію зародження філософії у світі стародавнього сходу як специфічної форми духовно-інтелектуальної діяльності людини;
- опрацьовувати, аналізувати та інтерпретувати фундаментальні філософські тексти вказаного періоду;
- порівнювати різні філософські концепції, сформовані у досліджуваний період та фіксувати увагу на їх різноманітних інтерпретаціях, взаємовпливах та внутрішніх суперечностях;
- адекватно оперувати онтологічними, гносеологічними, правовими та логічними системами розгортання думки, сформованими у східній філософії.

Компетентності

Інтегральна компетенція: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філософії та гуманітаристики або у процесі навчання, що передбачає застосування філософських теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетенції:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК 2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 8. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.
- ЗК 10. Здатність працювати автономно.
- ЗК 11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності
- ЗК 12. Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетенції:

- СК1. Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури.
- СК2. Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення.
- СК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків.
- СК4. Усвідомлення особливостей і місця вітчизняної інтелектуально-філософської традиції у світовій.
- СК6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.
- СК7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.
- СК8. Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань.
- СК9. Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи.
- СК10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики.

Програмні результати навчання

- РН1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.
- РН2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.
- РН3. Знати основні етапи, напрямки в історії світової та вітчизняної філософії.
- РН4. Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.
- РН5. Спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- РН8. Мати обізнаність у головних філософських методах і підходах, розуміти етико-практичну значущість філософського знання.
- РН9. Мати навички написання філософських текстів.
- РН10. Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової літератури.
- РН11. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.

PH12. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.

PH13. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.

PH14. Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері професійної діяльності або навчання.

PH15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.

PH16. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.

PH17. Мати навички участі в наукових та прикладних дослідженнях у галузі філософії.

PH18. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Особливості міфологічної свідомості та типологія міфологічних систем	Слухачі курсу володіють обґрунтованими теоретичними знаннями з наступного кола питань: 1. Міфологія як особлива форма світогляду та свідомості 2. Характерні особливості міфологічного світогляду 3. Типологія міфів та міфологічних систем	Опрацювання коментуючої літератури, збірок міфів, міфологічних словників, здійснення порівняльної характеристики міфологічних систем
2	Філософія стародавнього сходу: особливості становлення і розвитку	Слухачі курсу володіють обґрунтованими теоретичними знаннями та практичними навичками з наступного кола питань: 1. Особливості східного типу цивілізації. Східна і західна парадигми філософії. 2. Особливості генезису філософії на Сході. 3. Передфілософія Вавилонії. Елементи філософського світобачення у передфілософії Вавилонії. 4. Передфілософія Стародавнього Єгипту. Прояви вільнодумства у давньоєгипетській культурі.	Робота з близькосхідними епосами, коментуючою літературою, порівняльний аналіз передфілософських традицій
3	Передумови, джерела та особливості філософії стародавньої Індії	Слухачі курсу володіють обґрунтованими теоретичними знаннями та практичними навичками з наступного кола питань: 1. Соціокультурні чинники виникнення і розвитку філософії Стародавньої Індії. 2. Писемні джерела давньоіндійської філософії та основні її поняття. 3. Особливості індійської парадигми філософування	Робота із коментуючою літературою, ведення термінологічного словника
4	Ортодоксальні школи давньоіндійської філософії	Слухачі курсу володіють обґрунтованими теоретичними знаннями та практичними навичками з наступного кола питань: 1. Веданта. Вчення Шанкари і Рамануджі. 2. Санкх'я про вихідні сутності світу. 3. Йога про шляхи духовного звільнення. 4. Міманса та її теорія пізнання. 5. Проблеми пізнання і логіки у філософії ньяя. 6. Вчення вайшешики про субстанцію буття	Опрацювання Упанішад та коментуючої літератури, ведення термінологічного словника

5	Неортодоксальні школи давньоіндійської філософії	Слухачі курсу володіють обґрунтованими теоретичними знаннями та практичними навичками з наступного кола питань: 1. Філософія джайнізму. Концепція ненанесення шкоди будь-якій істоті. 2. Буддизм та його школи. Вчення про чотири «благородні істини». 3. Матеріалістичне вчення чарвака-лоаята.	Робота із першоджерелами та коментуючою літературою, ведення термінологічного словника
6	Філософія Стародавнього Китаю	Слухачі курсу володіють обґрунтованими теоретичними знаннями та практичними навичками з наступного кола питань: 1. Передумови виникнення, джерела та особливості філософії Стародавнього Китаю. 2. Конфуціанство. Вчення про Небо. Морально-етичні ідеї. 3. Трансформація конфуціанства. Філософія Мен-цзи і Сюнь-цзи. 4. Філософія моїзму. 5. Даосизм. Проблема закономірного розвитку світу. 6. Філософські школи законників /легістів/ і натурфілософів («інь-ян»).	Робота із першоджерелами та коментуючою літературою, ведення термінологічного словника

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	30
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

4. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Семінарські з-тя		3		3		3		3	3	3	3	3	3	3				30
Самостійна р-та															10			10
Індивідуальні завдання																10		10
Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь		3		3		3		3	3	3	3	3		3	10	10	50	100

5. Ресурсне забезпечення

Методичне забезпечення:

- Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Історія філософії. Підручник. К., 2001. – С. 18 – 20.
- Возняк С.М. Загальнолюдське і національно-особливе у філософії // Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки. Випуск IV. 2003. – С. 3 – 8.
- Возняк С.М. Філософія Стародавнього світу. Част. I. Філософія Стародавнього Сходу. Івано-Франківськ. 2003. – С. 5 – 10.
- Волинка Г.І. та ін. Вступ до філософії: історико-філософська пропедевтика. К., 1999. Розд. I.
- Історія філософії. Підручник. / за ред. Ярошовця В.І./ К., 2002. – С. 3 – 8.
- Петрушенко В.Л. Філософія. Курс лекцій. Навчальний посібник. Львів. 2004. – С. 39 – 45.
- Причепій Є.М. та ін. Філософія. Курс лекцій. Навчальний посібник. Львів. 2004. – С. 23 – 26.
- Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. К., 1992. Розд. I.
- Читанка з історії філософії. Філософія Стародавнього світу. К., 1992. – С. 10 – 40.

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства, вул. Чорновола, 72 (гуманітарний корпус), ауд. 503. Телефон: 0342596015. Сайт: https://kfsr.pnu.edu.ua/ Електронна адреса: kfsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства Возняк Степан Володимирович
Контактна інформація викладача	stepan.wozniak@pnu.edu.ua +380991940015

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
Пропуски занять (відпрацювання)	Допускається пропуск одного семінарського заняття без відпрацювання. За наявності більшої кількості пропущених семінарських занять або невиконаних тестових завдань необхідно відпрацювати їх шляхом усної відповіді по відповідній темі або написання тесту. Відпрацювання проводяться в межах консультацій.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	За наявності об'єктивних причин виконання завдання пізніше встановленого терміну студент матиме можливість здати завдання у додатково визначений термін без зменшення балів за завдання. У інших випадках завдання здається у додатково встановлений термін зі зниженням балів на розгляд викладача.
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття визначається рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Посилання на нормативні документи: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри філософії, соціології та релігієзнавства здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів «Прикарпатського національного

	університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується у випадку проходженням студента аналогічного за змістом навчального курсу на будь-якій сертифікованій освітній платформі.

Викладач **Возняк Степан Володимирович**

